

Azərbaycanın şərtləri sülhün yeganə təminatıdır

Növbəti Brüssel görüşü də göstərdi ki, İrəvanın bu şərtlərə əməl etməkdən başqa yolu yoxdur

Vətən müharibəsindən sonra Azərbaycan və Hayastan arasında münasibətlərin normallaşdırılması üçün keçirilən əvvəlki görüşlərdə olduğu kimi, mayın 14-də Brüsseldə baş tutan növbəti görüşdə də Bakının beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə uyğun irəli sürdüyü 5 prinsip məqbul hesab edildi. Cənubi Qafqazda sülhün məhz bu prinsiplər əsasında mümkünlüyü bir daha danışıqlar məsası arxasında etiraf olundu.

Avropa İttifaqı Qarabağı Azərbaycanın daxili ərazisi kimi tanıyır

Azərbaycanın lehinə yekunlaşan son Brüssel görüşündə iki il yarım ki, bəzi xarici havadarlarına güvənərək sülh sazişini bağlamaqdan müxtəlif məkr və planlar, eləcə də ölkəmizə qarşı təxribatlar törətmək vasitəsilə yayınan Hayastanın Azərbaycanın irəli sürdüyü təklifləri qəbul etməkdən başqa çarəsi qalmadı.

Hayastan əvvəlki Praqa və Soçi görüşlərində olduğu kimi,

Brüsseldə keçirilən növbəti üçtərəfli görüşdə də Azərbaycanla Ermənistan arasında sərhədlərin - 1991-ci ilin Alma-Ata Bəyannaməsi əsasında həll olunmalı olduğunu rəsmən qəbul etdi, bir sözlə, Qarabağı Azərbaycanın tərkib hissəsi kimi tanıdı.

Ümumiyyətlə, Azərbaycanın bölgədəki reallıqlara əsaslanaraq sülhlə bağlı diktə etdiyi şərtlərlə razılaşmaqdan başqa çıxış yolu olmayan Hayastan sonuncu görüşdə bir sıra məsələlərdə Azərbaycanla razılığa gəlməyə məcbur oldu.

Mayın 14-də baş tutan görüşün yekunları ilə bağlı mətbuata açıqlamasında Aİ Şurası Prezidenti Şarl Mişel məlumat verdi ki, danışıqlarda liderlər sərhədlərin delimitasiyası ilə bağlı atılacaq növbəti addımları müzakirə etdilər. Tərəflərin regionda nəqliyyat və iqtisadi əlaqələrin bərpası istiqamətində aydın irəliləyişə nail olduğunu, xüsusilə də Naxçıvana və əks istiqamətdə dəmir yolu əlaqəsinin bərpasına dair liderlər arasında müsbət dialoq baş tutduğunu söyləyən Aİ lideri, "Biz keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətində yaşayan ermənilərin hüquq və təhlükəsizliyi məsələsinə dair fikir mübadiləmizi davam etdirdik", - deyə bildirdi.

Beləliklə, Ş.Mişel "keçmiş Dağlıq Qarabağ" ifadəsini işlətməklə, Aİ-nin Qarabağı Azərbaycanın daxili ərazisi kimi tanıdığını açıq şəkildə ortaya qoydu.

Erməni sakinlər cəmiyyətimizə inteqrasiya olunacaqlar

Son Brüssel görüşünün yekunları ilə bağlı mətbuata açıqlamasında Aİ Şurası Prezidenti Azərbaycanı beynəlxalq ictimaiyyətlə sıx əməkdaşlıq yolu ilə Qarabağda yaşayan erməni sakinlərin hüquq və təhlükəsizliyini təmin etmək üçün müsbət gündəliyin işlənilməsi və hazırlanmasında iştirak etməyə təşviq etdiyini də söylədi. Lakin rəsmi Bakı buna qədər də Qarabağda yaşayan erməniəhsilli əhalisinin reinteqrasiyası ilə bağlı əməli addımlar atıb.

Prezident İlham Əliyevin çıxışlarında vurğuladığı kimi, sülh gündəliyi ilə bağlı ölkəmizin mövqeyi iki yanaşmadan ibarətdir: Azərbaycanla Hayastan arasında sülh müqaviləsinin imzalanması və

Azərbaycanın Qarabağın erməni sakinləri ilə dialoqun həyata keçirilməsi.

44 günlük müharibədən sonra Azərbaycan regionda davamlı sülhün əldə olunması, Hayastanla münasibətlərin normallaşdırılması istiqamətində ardıcıl və mühüm addımlar atır. Eyni zamanda ölkəmiz tərəfindən erməni sakinlərin cəmiyyətimizə reinteqrasiyası ilə bağlı ardıcıl və effektiv fəaliyyət göstərilir.

Hələ müharibənin gedişi ərəfəsində dövlət başçısı İlham Əliyev xarici mətbuata verdiyi nüsbəsinə bildirmişdi ki, Qarabağdakı ermənilər tam əmin ola bilməzlər ki, Azərbaycan vətəndaşları olaraq onların təhlükəsizliyi təmin ediləcək. Onlar ləyaqətlə yaşayacaqlar, sülh şəraitində yaşayacaqlar və ölkəmizdəki istənilən başqa insanlar üçün etdiyimiz kimi, biz onlar üçün də bütün sosial və iqtisadi imtiyazları təmin edəcəyik.

Artıq ötən dövrdə rəsmi Bakı bu istiqamətdə əməli işlər reallaşdırıb. Xatırladaq ki, bu il martın 1-də Azərbaycan ərazilərində müvəqqəti yerləşdirilmiş Rusiya sülhməramlı kontingentinin qərargahında Qarabağda yaşayan erməni sakinlərin təmsilçiləri ilə birinci görüş baş tutub. Görüş zamanı Azərbaycan Konstitusiyasına və qanunlarına uyğun olaraq Qarabağ bölgəsində yaşayan erməni sakinlərin Azərbaycan Respublikasına reinteqrasiyasına dair ilkin müzakirələr aparılıb.

Daha sonra Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası Qarabağın erməni ictimaiyyətinin nümayəndələrini reinteqrasiya ilə bağlı təmasların davam etdirilməsi, habelə Qarabağda infrastruktur layihələrinin reallaşdırılması məsələlərinin müzakirəsi üçün Bakı şəhərində ikinci görüşə dəvət edib.

Azərbaycanda bütün xalqların və konfessiyaların nümayəndələri bir ailə kimi yaşayırlar

O da realıqdır ki, separatçılar Qarabağda yaşayan erməni sakinlərin cəmiyyətimizə reinteqrasiya olunmalarına çirkin yollarla əngəl olmağa çalışır. Lakin dövlətimiz bu məsələdə qərarlıdır və Azərbaycanı yaşayan digər etnik azlıqlar kimi, erməni sakinlərin də hüquq və təhlükəsizliyi ölkəmizin qanunvericiliyi çərçivəsində təmin olunacaq. Azərbaycanın daxili məsələsi olan bu prosesdə kənar qüvvələrin iştirakı yolverilməzdir və buna heç ehtiyac da yoxdur.

Azərbaycan min illərdir müxtəlif xalqların dostluq,

mehribanlıq şəraitində yaşadığı unikal tolerantlıq məkanıdır və bununla dünyaya nümunə göstərən ölkədir. Bu baxımdan, Qarabağın erməni sakinlərinin də Azərbaycanda təhlükəsiz və ləyaqətli yaşamaları heç kimdə şübhə doğurmamalıdır və doğura da bilməz.

Necə ki bu barədə mayın 10-da Ulu Öndər Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi günü Şuşadan etdiyi təbrik müraciətində Prezident İlham Əliyev deyib: "Azərbaycanda bütün xalqların, bütün konfessiyaların nümayəndələri bir ailə kimi yaşayırlar. Bu da dünyada bir nümunədir və bunu tək-cə mən yox, bir çoxları, yəni bu məsələ ilə yaxından məşğul olan ekspertlər, siyasətçilər, dövlət xadimləri, beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri qeyd edirlər".

*Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"*

Azərbaycan. - 2023.- 18 may.- S.7.